

COMBINED MATHS (සංයුක්ත ගණිතය)

ත්‍රිකෝණමිති (Trigonometry)

Name :-

School :-.....

1 පහත ඒවායේ අගය සොයන්න.

- (a) (i) $\sin 60^\circ \cos 45^\circ + \tan 60^\circ \cos 30^\circ$ (ii) $\operatorname{cosec} 30^\circ \cot 60^\circ - \sin 30^\circ \sec 30^\circ$
 (iii) $\sec^2 45^\circ \operatorname{cosec} 60^\circ - \cot 45^\circ \sin 30^\circ$ (iv) $\sec^2 60^\circ \operatorname{cosec} 30^\circ \sec 60^\circ$
 (v) $\operatorname{cosec}^3 60^\circ \sec 30^\circ + 2 \sin^2 30^\circ \sec 60^\circ$ (vi) $4 \sec 45^\circ \cot 30^\circ + 2 \sin^2 30^\circ \cot 60^\circ$
- (b) (i) $\sin 120^\circ$ (ii) $\tan 135^\circ$ (iii) $\cos 150^\circ$ (iv) $\sin 300^\circ$ (v) $\sec 225^\circ$
 (vi) $\sec 120^\circ$ (vii) $\sec 120^\circ$ (viii) $\cot 150^\circ$ (ix) $\sin 750^\circ$ (x) $\cot 2250^\circ$
 (xi) $\sec 3645^\circ$ (xii) $\operatorname{cosec} 1800^\circ$ (xiii) $\sin 15^\circ$ (xiv) $\tan 75^\circ$ (xv) $\cos 15^\circ$
 (xvi) $\cot 15^\circ$ (xvii) $\operatorname{cosec} 75^\circ$ (xviii) $\operatorname{cosec} 1170^\circ$ (xix) $\cot 1080^\circ$ (xx) $\sec 1875^\circ$

2 පහත දැක්වෙන සර්වසාම්‍ය සාධනය කරන්න.

- (i) $(1 - \cos^2 \theta)(1 + \tan^2 \theta) = \tan^2 \theta$ (ii) $\frac{\tan A + \cot B}{\cot A + \tan B} = \frac{\tan A}{\tan B}$
 (iii) $\frac{1}{\cot A + \tan A} = \sin A \cos A$ (iv) $\frac{\operatorname{cosec} \theta}{\cos \theta - 1} + \frac{\operatorname{cosec} \theta}{\cos \theta + 1} = 2 \sec^2 \theta$
 (v) $\frac{\tan A}{1 - \cot A} + \frac{\cot A}{1 - \tan A} = 1 + \sec A \operatorname{cosec} A$ (vi) $\frac{\sin^2 \theta}{\sec \theta - 1} = \cos \theta + \cos^2 \theta$
 (vii) $\frac{1 - 3 \cos \theta - 4 \cos^2 \theta}{\sin^2 \theta} = \frac{1 - 4 \cos \theta}{1 - \cos \theta}$ (viii) $\frac{\cos A \operatorname{cosec} A - \sin A \sec A}{\cos A + \sin A} = \operatorname{cosec} A - \sec A$
 (ix) $\frac{\sin^2 A}{\sec A - 1} + \frac{\sin^2 A}{\sec A + 1} = 2 \cos A$ (x) $\frac{\sin^3 \theta - \sin \theta + \cos \theta}{\sin \theta} = \cot \theta - \cos^2 \theta$
 (xi) $\frac{\cos \theta}{\sec \theta - 1} - \frac{\cos \theta}{\tan^2 \theta} = \cot^2 \theta$ (xii) $\cot^2 \theta \left(\frac{\sec \theta - 1}{1 + \sin \theta} \right) + \sec^2 \theta \left(\frac{\sin \theta - 1}{1 + \sec \theta} \right) = 0$
 (xiii) $\tan 2A - \tan A = \tan A \sec 2A$ (xiv) $\sec^6 A - \tan^6 A = 1 + 3 \tan^2 A \sec^2 A$
 (xv) $\sin \theta + \sin(\theta + 120^\circ) + \sin(\theta + 240^\circ) = 0$
 (xvi) $2 \sec^2 \theta - \sec^4 \theta - 2 \operatorname{cosec}^2 \theta + \operatorname{cosec}^4 \theta = \cot^4 \theta - \tan^4 \theta$
 (xvii) $(\sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta)^2 + (\cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta)^2 = 1$
 (xviii) $\sin^2 \alpha \cos^2 \beta - \cos^2 \alpha \sin^2 \beta = \sin^2 \alpha - \sin^2 \beta$
 (xix) $(\tan \alpha + \operatorname{cosec} \beta)^2 - (\cot \beta - \sec \alpha)^2 = 2 \tan \alpha \cot \beta (\operatorname{cosec} \alpha + \sec \beta)$
 (xx) $\left[\sqrt{\operatorname{cosec} \theta + \cot \theta} - \sqrt{\operatorname{cosec} \theta - \cot \theta} \right]^2 = 2(\operatorname{cosec} \theta - 1)$

3 පහත දැක්වෙන සර්වසාම්‍යයන් සාධනය කරන්න.

- (i) $(\sin \theta + \cos \theta)^2 + (\sin \theta - \cos \theta)^2 = 2$ (ii) $\tan^2 \theta + \tan^4 \theta = \sec^4 \theta - \sec^2 \theta$
 (iii) $\frac{\operatorname{cosec} A}{\cot A + \tan A} = \cos A$ (iv) $\sqrt{\frac{1 + \cos \theta}{1 - \cos \theta}} = \frac{\tan \theta}{\sec \theta - 1}$
 (v) $\frac{\cos \theta}{1 - \tan \theta} + \frac{\sin \theta}{1 - \cot \theta} = \sin \theta + \cos \theta$ (vi) $\frac{\cos \theta}{1 - \tan \theta} + \frac{\sin \theta}{1 - \cot \theta} = \sin \theta + \cos \theta$
 (vii) $\frac{2 \sin \theta \cos \theta - \cos \theta}{1 - \sin \theta - \cos^2 \theta + \sin^2 \theta} = \cot \theta$ (viii) $(1 - \cos \theta)(1 + \sec \theta) = \sin \theta \tan \theta$
 (ix) $\cos^6 \theta + \sin^6 \theta = 1 - 3 \cos^2 \theta \sin^2 \theta$ (x) $\frac{\cot^2 A + 1}{\cot^2 A - 1} = \sec 2A$
 (xi) $\frac{\tan \theta + \sec \theta - 1}{\tan \theta - \sec \theta + 1} = \frac{1 + \sin \theta}{\cos \theta}$ (xii) $(\sin A + \cos A)(\cot A + \tan A) = \sec A + \operatorname{cosec} A$

4 පහත දැක්වෙන සර්වසමයයන් ඔප්පු කරන්න.

$$(i) \frac{\sin \theta + \sin 2\theta}{\cos \theta - \cos 2\theta} = \cot \frac{\theta}{2}$$

$$(ii) \frac{\sin 7\theta - \sin 5\theta - \sin 3\theta + \sin \theta}{\cos 7\theta - \cos 5\theta + \cos 3\theta - \cos \theta} = \tan 2\theta$$

$$(iii) \frac{\sin 2A(1 - \cos A)}{\cos A(1 - \cos 2A)} = \tan \frac{A}{2}$$

$$(iv) \frac{\sin A}{1 + \cos A} + \frac{1 + \cos A}{\sin A} = 2 \operatorname{cosec} A$$

$$(v) \sqrt{\frac{1 - \sin A}{1 + \sin A}} = \sec A - \tan A$$

$$(vi) \frac{\sin 2A + \sin A}{1 + \cos A + \cos 2A} = \tan A$$

$$(vii) \frac{\cos \theta - 1}{\sec \theta + \tan \theta} + \frac{\cos \theta + 1}{\sec \theta - \tan \theta} = 2(1 + \tan \theta)$$

$$(viii) \frac{\sin 2\theta \cos \theta}{(1 + \cos 2\theta)(1 + \cos \theta)} = \tan \frac{\theta}{2}$$

$$(ix) \frac{\sin^2 A - \sin^2 B}{\sin A \cos A - \sin B \cos B} = \tan(A + B)$$

$$(x) \frac{1}{\tan 3\theta + \tan \theta} - \frac{1}{\cot 3\theta + \cot \theta} = \cot 4\theta$$

$$(xi) \left[\frac{1}{\sec^2 \theta - \cos^2 \theta} + \frac{1}{\cos^2 \theta - \sin^2 \theta} \right] \cos^2 \theta \sin^2 \theta = \frac{1 - \cos^2 \theta \sin^2 \theta}{2 + \cos^2 \theta \sin^2 \theta}$$

$$(xii) (\sin \theta + \operatorname{cosec} \theta)^2 + (\cos \theta + \sec \theta)^2 = \tan^2 \theta + \cot^2 \theta + 7$$

$$(xiii) \sin^2 \theta \tan \theta + \cos^2 \theta \cot \theta + 2 \sin \theta \cos \theta = \tan \theta + \cot \theta$$

5 පහත දැක්වෙන ඒවා ඔප්පු කරන්න.

$$(i) 16 \sin 20^\circ \sin 40^\circ \sin 60^\circ \sin 80^\circ = 3$$

$$(ii) \sin 8\theta = 8 \sin \theta \cos \theta \cos 2\theta \cos 4\theta$$

$$(iii) \tan \theta + \cot \theta = 2 \operatorname{cosec} 2\theta$$

$$(iv) \tan 3A - \tan 2A - \tan A = \tan 3A \tan 2A \tan A$$

$$(v) \sin A \sin(60^\circ - A) \sin(60^\circ + A) = \frac{1}{4} \sin 3A$$

$$(vi) \cos^3 2A + 3 \cos 2A = 4(\cos^6 A - \sin^6 A)$$

$$(vii) \sqrt{\sec^2 A + \operatorname{cosec}^2 A} = \tan A + \cot A$$

$$(viii) (\sin x + \sec x)^2 + (\cos x + \operatorname{cosec} x)^2 = (1 + \sec x \operatorname{cosec} x)^2$$

$$(ix) \tan x(1 - \cot^2 x) + \cot x(1 - \tan^2 x) = 0$$

$$(x) \sin 78^\circ - \sin 18^\circ + \cos 132^\circ = 0$$

6 පහත ඒවා සාධනය කරන්න.

$$(i) \frac{\cos 2\theta}{\sec \theta} - \frac{\sin 2\theta}{\cos \theta} = \cos 3\theta$$

$$(ii) \frac{\tan(A - B) + \tan B}{1 - \tan(A - B) \tan B} = \tan A$$

$$(iii) \cot(\alpha - \beta) = \frac{\cot \alpha \cot \beta + 1}{\cot \beta - \cot \alpha}$$

$$(iv) \frac{\sin 2\theta}{\sin 3\theta} + \frac{\cos 2\theta}{\cos 3\theta} = 2 \sin 5\theta \cot \theta \operatorname{cosec} 6\theta$$

$$(v) \frac{\cos \theta - \sin \theta}{\cos \theta + \sin \theta} = \sec 2\theta - \tan 2\theta$$

$$(vi) \cos^6 \theta + \sin^6 \theta = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\theta$$

$$(vii) \cos \theta + \cos \left(\frac{2\pi}{3} - \theta \right) + \cos \left(\frac{2\pi}{3} + \theta \right) = 0$$

$$(viii) \sin 3\theta + 2 \sin 4\theta + \sin 5\theta = 4 \cos^2 \frac{\theta}{2} \sin 4\theta$$

$$(ix) \sin(A + B) \sin(A - B) = \sin^2 A - \sin^2 B$$

$$(x) \sin^2 10^\circ + \sin^2 50^\circ + \sin^2 70^\circ = \frac{3}{2}$$

7 පහත දැක්වෙන සර්වසාමය සාධනය කරන්න.

$$(i) \frac{\sin 7\theta - \sin 5\theta}{\cos 7\theta + \cos 5\theta} = \tan \theta$$

$$(ii) \frac{\sin 3A + \sin A}{\cos 3A + \cos A} = \tan 2A$$

$$(iii) \frac{1 + \cos \theta + \cos \theta/2}{\sin \theta + \sin \theta/2} = \cot \theta/2$$

$$(iv) \frac{\cos 7\theta + \cos 3\theta - \cos 5\theta - \cos \theta}{\sin 7\theta - \sin 3\theta - \sin 5\theta + \sin \theta} = \cot 2\theta$$

$$(v) \frac{\sin \theta + \sin 2\theta + \sin 4\theta + \sin 5\theta}{\cos \theta + \cos 2\theta + \cos 4\theta + \cos 5\theta} = \tan 3\theta$$

$$(vi) 2 \cos \frac{\pi}{13} \cos \frac{9\pi}{13} + \cos \frac{3\pi}{13} + \cos \frac{5\pi}{13} = 0$$

$$(vii) \frac{\cot A}{\cot A - \cot 3A} + \frac{\tan A}{\tan A - \tan 3A} = 1$$

$$(viii) 4 \cos \theta \cos \left[\frac{2\pi}{3} + \theta \right] \cos \left[\frac{2\pi}{3} - \theta \right] = \cos 3\theta$$

අලුස කම, හිත විරියය කුසිතකම, දුක්විදිමට මාර්ග වේ.

8 පහත සර්වසාම්භ සාධනය කරන්න.

$$(i) \tan(45^\circ - \theta) = \frac{1 - \tan \theta}{1 + \tan \theta}$$

$$(ii) \cot(45^\circ + A) = \frac{\cot A - 1}{\cot A + 1}$$

$$(iii) 2\cos\left(\frac{\pi}{4} + \theta\right)\cos\left(\frac{\pi}{4} - \theta\right) = 1 - 2\sin^2 \theta$$

$$(iv) 3 - 4\cos 2A + \cos 4A = 8\sin^4 A$$

$$(v) \frac{\sin 2\theta - \sin 3\theta + \sin 4\theta}{\cos 2\theta - \cos 3\theta + \cos 4\theta} = \tan 3\theta$$

$$(vi) \sin^4 \theta + \cos^4 \theta = \frac{1}{2}(1 + \cos^2 2\theta)$$

$$(vii) \frac{\cos 3\theta - \cos \theta}{\sin 3\theta - \sin \theta} + \frac{\cos 2\theta - \cos 4\theta}{\sin 4\theta - \sin 2\theta} = \frac{\sin \theta}{\cos 2\theta \cos 3\theta}$$

$$(viii) \cos 3\beta \cos(2\beta + \theta) - \sin 3\beta \sin(2\beta + \theta) = \cos(5\beta + \theta)$$

$$(ix) \frac{1}{\tan 3A - \tan A} - \frac{1}{\cot 3A - \cot A} = \cot 2A$$

$$(x) \cos(B + C - A) - \cos(C + A - B) + \cos(A + B - C) - \cos(A + B + C) = 4\sin A \cos B \sin C$$

$$(xi) \frac{\cos(\alpha - 3\beta) - \cos(3\alpha + \beta)}{\sin(3\alpha + \beta) + \sin(\alpha - 3\beta)} = \tan(\alpha + 2\beta)$$

$$(xii) \sin(B - C)\cos(A - D) + \sin(C - A)\cos(B - D) + \sin(A - B)\cos(C - D) = 0$$

9 පහත සර්වසාම්භ සාධනය කරන්න.

$$(i) (1 + \cot \theta - \operatorname{cosec} \theta)(1 + \tan \theta + \sec \theta) = 2 \quad (ii) \cos^2 4\theta - \cos^2 2\theta + \sin 6\theta \sin 2\theta = 0$$

$$(iii) 2 - 2\cos 2\theta - \sin^2 2\theta = 4\sin^4 \theta \quad (iv) \cos^2\left(\frac{\pi}{8} - \theta\right) - \cos^2\left(\frac{\pi}{8} + \theta\right) = \frac{\sin 2\theta}{\sqrt{2}}$$

$$(v) \frac{\sin(A - B)}{\cos A \cos B} + \frac{\sin(B - C)}{\cos B \cos C} + \frac{\sin(C - A)}{\cos C \cos A} = 0 \quad (vi) \frac{(\cos \theta - \cos 3\theta)(\sin 8\theta + \sin 2\theta)}{(\sin 5\theta - \sin \theta)(\cos 4\theta - \cos 6\theta)} = 1$$

$$(vii) \cos 6\theta = 32\cos^6 \theta - 48\cos^4 \theta + 18\cos^2 \theta - 1$$

$$(viii) \sin^2(\alpha + \theta) + \sin^2(\beta + \theta) = 1 - \cos(\alpha - \beta)\cos(\alpha + \beta + 2\theta)$$

$$(ix) \cos \theta - 2\cos 3\theta + \cos 5\theta = 2\sin \theta(\sin 2\theta - \sin 4\theta)$$

$$(x) \sin(n+1)\theta \sin(n-1)\theta + \cos(n+1)\theta \cos(n-1)\theta = \cos 2\theta$$

$$(xi) (\cos \theta - \cos \alpha)^2 + (\sin \theta - \sin \alpha)^2 = 4\sin^2 \frac{\theta - \alpha}{2}$$

$$(xii) \frac{1}{\operatorname{cosec} \theta - \cot \theta} - \frac{1}{\sin \theta} = \frac{1}{\sin \theta} - \frac{1}{\operatorname{cosec} \theta + \cot \theta}$$

$$(xiii) \sin^8 \alpha - \cos^8 \alpha = (\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha)(2\sin^2 \alpha \cos^2 \alpha - 1)$$

$$(xiv) \sin \theta(\cos 2\theta + \cos 4\theta + \cos 6\theta) = \sin 3\theta \cos 4\theta$$

10 පහත ඒවා සාධනය කරන්න.

$$(i) \frac{1 + \sin 2c - \cos 2c}{1 + \sin 2c + \cos 2c} = \tan c$$

$$(ii) \frac{3 + 4\cos 2A + \cos 4A}{3 - 4\cos 2A + \cos 4A} = \cot^4 A$$

$$(iii) \frac{\tan 3A - 2\tan 2A + \tan A}{4(\tan 3A - \tan 2A)} = \sin^2 A$$

$$(iv) \cos 20^\circ \cos 40^\circ \cos 60^\circ \cos 80^\circ = \frac{1}{16}$$

$$(v) 2\cos 2A + \sin^2 2A + 4\sin^4 A = 2$$

$$(vi) \operatorname{cosec} \theta - 2\cot 2\theta \cos \theta = 2\sin \theta$$

$$(vii) \sin^2 A + \sin^2 B - \sin^2(A - B) = 2\sin A \sin B \cos(A - B)$$

$$(viii) \sin \theta(\cot \theta + 5)(5\cot \theta + 1) = 5\operatorname{cosec} \theta + 26\cos \theta$$

$$(ix) \frac{\sin(A - B)}{\cos A \cos B} + \frac{\sin(B - C)}{\cos B \cos C} + \frac{\sin(C - A)}{\cos C \cos A} = 0 \quad (x) \cos 2\theta \cos \frac{\theta}{2} - \cos 3\theta \cos \frac{9\theta}{2} = \sin 5\theta \sin \frac{5\theta}{2}$$

$$(xi) (1 + \cot \theta + \tan \theta)(\sin \theta - \cos \theta) = \frac{\sec \theta}{\operatorname{cosec}^2 \theta} - \frac{\cos \operatorname{ec} \theta}{\sec^2 \theta}$$

11 පහත ඒවා සාධනය කරන්න.

(i) $\sin 105^\circ + \cos 105^\circ = \frac{1}{\sqrt{2}}$ (ii) $\tan\left(\frac{\pi}{4} + \theta\right) \tan\left(\frac{3\pi}{4} + \theta\right) = -1$

(iii) $\cos \alpha + \cos\left(\alpha + \frac{2\pi}{3}\right) + \cos\left(\alpha + \frac{4\pi}{3}\right) = 0$ (iv) $\frac{\tan\left(\frac{\pi}{4} + x\right)}{\tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right)} = \left(\frac{1 + \tan x}{1 - \tan x}\right)^2$

(v) $\frac{\tan^2 2\theta - \tan^2 \theta}{1 - \tan^2 2\theta \tan^2 \theta} = \tan 3\theta \tan \theta$

(vi) $\sin^2\left(\frac{\pi}{8} + \frac{A}{2}\right) - \sin^2\left(\frac{\pi}{8} - \frac{A}{2}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} \sin A$

(vii) $\cos^2 A + \cos^2 B - 2 \cos A \cos B \cos(A+B) = \sin^2(A+B)$

(viii) $\sin^2 A + \sin^2(A-B) - 2 \sin A \cos B \sin(A-B) = \sin^2 B$

(ix) $\sin^3 \theta + \sin^3\left(\theta + \frac{2\pi}{3}\right) + \sin^3\left(\theta + \frac{4\pi}{3}\right) = \frac{-3}{4} \sin 3\theta$

12 (i) $\tan(A+B) = \frac{\tan A + \tan B}{1 - \tan A \tan B}$ භාවිතා කොට $\tan 2\theta$ සඳහා ප්‍රකාශනය ලබාගෙන එමගින් $\tan 15^\circ$ සහ

$\tan 22\frac{1}{2}^\circ$ අගයන් සොයන්න.

(ii) $(\sin \theta + \csc \theta)^2 + (\cos \theta + \sec \theta)^2 - 7 = \tan^2 \theta + \cot^2 \theta$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\frac{\sin(\alpha - \beta)}{\sin \alpha \sin \beta} + \frac{\sin(\beta - \gamma)}{\sin \beta \sin \gamma} + \frac{\sin(\gamma - \alpha)}{\sin \gamma \sin \alpha} = 0$ බව පෙන්වන්න.

13 (i) $3(\sin \theta - \cos \theta)^4 + 6(\sin \theta + \cos \theta)^2 + 4(\sin^6 \theta + \cos^6 \theta)$ යන්න θ වලින් ස්වායක්ත බව පෙන්වන්න.

(ii) $\cos^2 \theta + \cos^2\left(\frac{\pi}{3} + \theta\right) - \cos \theta \cos\left(\frac{\pi}{3} + \theta\right) = \frac{3}{4}$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\sin^2 \frac{\pi}{8} + \sin^2 \frac{3\pi}{8} + \sin^2 \frac{5\pi}{8} + \sin^2 \frac{7\pi}{8} = 2$ බව පෙන්වන්න.

14 (අ) θ ඉවත් කිරීමෙන් a හා b අතර සම්බන්ධතාවයක් ලබාගන්න.

(i) $\sin \theta = a$ හා $\sec \theta = b$

(ii) $\cos \theta = 2a$ හා $\cot \theta = b$

(iii) $\cos \theta - \sin \theta = a$ හා $1 - \sin \theta \cos \theta = b$

(iv) $\tan \theta + \cot \theta = a$ හා $\sin \theta - \cos \theta = b$

(ආ) (i) $a \cos \theta + b \sin \theta = c$ හා $b \cos \theta + c \sin \theta = a$ වේ. $(bc - a^2)^2 + (ab - c^2)^2 = (b^2 - ac)^2$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $1 + \cos \theta + \sin \theta = x$ හා $2 - \sin \theta \cos \theta = y$ නම් $x^2 - 2x + 2y = 4$ වන බව පෙන්වන්න.

(iii) $a \sin \theta + b \cos \theta = x$ හා $b \sin \theta - a \cos \theta = y$ නම් $a^2 + b^2 = x^2 + y^2$ බව පෙන්වන්න.

15 (i) $\tan(A+B) = \frac{\tan A + \tan B}{1 - \tan A \tan B}$ යන්න නැවත නැවත ලිවීමෙන්

$\tan(\theta_1 + \theta_2 + \theta_3) = \frac{\tan \theta_1 + \tan \theta_2 + \tan \theta_3 - \tan \theta_1 \tan \theta_2 \tan \theta_3}{1 - \tan \theta_1 \tan \theta_2 - \tan \theta_2 \tan \theta_3 - \tan \theta_1 \tan \theta_3}$ බව පෙන්වන්න. එමගින් $\tan 3\theta$ හි අගය ලබා ගන්න.

(ii) (a) $\csc \theta = 3$ නම්, $\frac{4 \cot^2 \theta + 2 \tan^2 \theta}{6 \sin^2 \theta - 8 \sec^2 \theta}$ හි අගය සොයන්න

(b) $\cos 2\theta = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta$ ලෙස ගෙන $\cos^2 \theta = \frac{1}{2}(1 + \cos 2\theta)$ බව ද $\sin^2 \theta = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\theta)$ බව ද පෙන්වන්න. එමගින්,

$\sin 22\frac{1}{2}^\circ = \frac{1}{2}\sqrt{2 - \sqrt{2}}$, $\cos 22\frac{1}{2}^\circ = \frac{1}{2}\sqrt{2 + \sqrt{2}}$ බව ද $\tan 22\frac{1}{2}^\circ = \sqrt{2} - 1$ බව ද පෙන්වන්න.

වැඩි කටාබහින් බොහෝවිට පිළිඹිබු වන්නේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ හිත බවයි

- 16 (i) $\cos 3\theta \equiv \cos \theta(2\cos 2\theta - 1)$ බව පෙන්වන්න. එනමින් $\alpha = \frac{2\pi}{41}$ විට,
 $(2\cos 11\alpha - 1)(2\cos 17\alpha - 1)(2\cos 31\alpha - 1)(2\cos 33\alpha - 1) = 1$ බව පෙන්වන්න.
(ii) $n \in \mathbb{Z}$ විට, $\theta \neq n\pi$ සඳහා $\operatorname{cosec} \theta + \cot \theta = \cot \theta/2$ බව පෙන්වන්න.
එනමින්, $\operatorname{cosec}(2\pi/7) + \operatorname{cosec}(4\pi/7) + \operatorname{cosec}(8\pi/7)$ හි අගය සොයන්න.

- 17 (i) α කෝණය කොටස් දෙකකට බෙදා ඇත්තේ ඒවායේ ටැංජන් වල අනුපාතය λ වන සේය. එම කොටස් දෙකෙහි අන්තරය වන θ , $\sin \theta = \frac{\lambda - 1}{\lambda + 1} \sin \alpha$ මගින් ලැබෙන බව පෙන්වන්න.
(ii) $\sin B = k \sin(A - B)$ නම් $\tan\left(\frac{2B - A}{2}\right) = \frac{k - 1}{k + 1} \tan \frac{A}{2}$ බව ද පෙන්වන්න.
(iii) $\tan \beta = \frac{n \sin \alpha \cos \alpha}{1 - n \sin^2 \alpha}$ නම් $\tan(\alpha - \beta) = (1 - n) \tan \alpha$ බව පෙන්වන්න.

- 18 $A + B + C = \pi$ නම් පහත ඒවා සාධනය කරන්න.
(i) $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \tan B \tan C$ (ii) $\tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{C}{2} \tan \frac{A}{2} = 1$
(iii) $\cos(A - B) - \cos C = 2 \cos A \cos B$ (iv) $\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = 4 \sin A \sin B \sin C$
(v) $\frac{\sin A + \sin B - \sin C}{\sin A + \sin B + \sin C} = \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2}$ (vi) $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C = 1 - 2 \cos A \cos B \cos C$
(vii) $\cos A + \cos B + \cos C = 1 + 4 \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2}$
(viii) $\sin 2A - \sin 2B + \sin 2C = 4 \cos A \sin B \cos C$
(ix) $\cos 2A + \cos 2B + \cos 2C = -1 - 4 \cos A \cos B \cos C$
(x) $4 \cos\left(\frac{\pi - A}{4}\right) \cos\left(\frac{\pi - B}{4}\right) \cos\left(\frac{\pi - C}{4}\right) = \cos \frac{A}{2} + \cos \frac{B}{2} + \cos \frac{C}{2}$
(xi) $\frac{\cot B}{\tan B + \tan C} + \frac{\cot C}{\tan C + \tan A} + \frac{\cot A}{\tan A + \tan B} = 1$
(xii) $\sin^3 A + \sin^3 B + \sin^3 C = 3 \cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} + \cos^3 \frac{A}{2} \cos^3 \frac{B}{2} \cos^3 \frac{C}{2}$

- 19 $A + B + C = \pi/2$ නම් පහත ඒවා සාධනය කරන්න.
(i) $\tan A \tan B + \tan B \tan C + \tan A \tan C = 1$
(ii) $\cot A + \cot B + \cot C = \cot A \cot B \cot C$
(iii) $\sin A \cos(B + C) - \sin B \cos(A + C) = \cos C \sin(A - B)$
(iv) $\frac{\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C}{\sin 2A + \sin 2B - \sin 2C} = \cot A \cot B$
(v) $\frac{\sin A + \sin B + \sin(A + B)}{\sin A + \sin B - \sin(A + B)} = \cot A/2 \cot B/2$

- 20 (i) $\cos \alpha + \cos \beta + \cos \gamma + \cos(\alpha + \beta + \gamma) = 4 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\beta + \gamma}{2} \cos \frac{\gamma + \alpha}{2}$ බව පෙන්වන්න.
(ii) $\sin \theta = n \sin(\theta + 2\alpha)$ නම් $\tan(\theta + \alpha) = \frac{1 + n}{1 - n} \tan \alpha$ බව පෙන්වන්න.
(iii) $\sin(y + z - x) + \sin(z + x - y) + \sin(x + y - z) - \sin(x + y + z) = 4 \sin x \sin y \sin z$ බව පෙන්වන්න.

- 21 $f(\theta) = \frac{1 + \sin 2\theta}{5 + 4 \cos 2\theta}$ යයි ගනිමු. θ යන්න $\frac{\pi}{2}$ හි ඔත්තේ ගුණාකාරයක් නොවේ නම් $\frac{(a + \tan \theta)^2}{b + \tan^2 \theta}$ ආකාරයට $f(\theta)$ ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි a හා b නිර්ණය කළයුතු නියත වේ. θ හි සියළු අගයන් සඳහා $0 \leq f(\theta) \leq \frac{10}{9}$ බව පෙන්වන්න.

(22) (i) $\frac{\cos 2A \cos 3A - \cos 2A \cos 7A + \cos A \cos 10A}{\sin 4A \sin 3A - \sin 2A \sin 5A + \sin 4A \sin 7A} = \cot 5A \cot 6A$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\sin 2A = k \sin 2B$ නම් $\frac{\tan(A+B)}{\tan(A-B)} = \frac{k+1}{k-1}$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\frac{\sin(\theta+\phi) - 2\sin\theta + \sin(\theta-\phi)}{\cos(\theta+\phi) - 2\cos\theta + \cos(\theta-\phi)} = \tan\theta$ බව පෙන්වන්න.

(23) (i) $\cot 4x(\sin 5x + \sin 3x) = \cot x(\sin 5x - \sin 3x)$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\frac{(\sin 7x + \sin 5x) + (\sin 9x + \sin 3x)}{(\cos 7x + \cos 5x) + (\cos 9x + \cos 3x)} = \tan 6x$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\cos A + \cos B = \frac{1}{2}$ සහ $\sin A + \sin B = \frac{1}{4}$ නම් $\tan\left(\frac{A+B}{2}\right) = \frac{1}{2}$ බව පෙන්වන්න.

(24) (i) $\cos^3 A + \cos^3(120^\circ + A) + \cos^3(240^\circ + A) = \frac{3}{4} \cos 3A$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\sin \frac{\pi}{14} \sin \frac{3\pi}{14} \sin \frac{5\pi}{14} \sin \frac{7\pi}{14} \sin \frac{9\pi}{14} \sin \frac{11\pi}{14} \sin \frac{13\pi}{14} = \frac{1}{64}$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\cos \theta = \frac{1}{2}\left(a + \frac{1}{a}\right)$ නම් $\cos 2\theta = \frac{1}{2}\left(a^2 + \frac{1}{a^2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

(25) (i) $\tan 4A = \frac{4 \tan A(1 - \tan^2 A)}{1 - 6 \tan^2 A + \tan^4 A}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\frac{\tan^2 \theta}{\tan^2 \theta - 1} + \frac{\cos \theta \sec^2 \theta}{\sec^2 \theta - \cos \theta \sec^2 \theta} = -\sec 2\theta$

(iii) $2 \tan \alpha = 3 \tan \beta$ නම් $\tan(\alpha - \beta) = \frac{\sin 2\beta}{5 - \cos 2\beta}$ බව පෙන්වන්න.

(26) (i) $\frac{\cos^3 \theta - \cos 3\theta}{\cos \theta} + \frac{\sin^3 \theta + \sin 3\theta}{\sin \theta} = 3$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\sin \theta = \frac{1}{2}\left(x + \frac{1}{x}\right)$ නම් $\sin 3\theta + \frac{1}{2}\left(x^3 + \frac{1}{x^3}\right) = 0$ බව පෙන්වන්න.

(iii) $\cos^4 \frac{\pi}{8} + \cos^4 \frac{3\pi}{8} + \cos^4 \frac{5\pi}{8} + \cos^4 \frac{7\pi}{8} = \frac{3}{2}$ බව පෙන්වන්න.

(iv) $\sin^2(A+B) - \sin^2(A-B) = \sin 2A \sin 2B$ බව පෙන්වන්න.

(v) $\cos 2\theta \cos 2\phi + \sin^2(\theta - \phi) - \sin^2(\theta + \phi) = \cos(2\theta + 2\phi)$ බව පෙන්වන්න.

(vi) $\frac{\tan(A+B)}{\cot(A-B)} = \frac{\sin^2 A - \sin^2 B}{\cos^2 A - \sin^2 B}$ බව පෙන්වන්න.

(27) $\cos x + \lambda \cos 3x + \cos 5x = (4 \cos^2 x + \lambda - 2) \cos 3x$ බව සාධනය කරන්න. එනම්,

(i) $\lambda > 2$ (ii) $\lambda < -2$ (iii) $\lambda = 1$ අවස්ථා සඳහා $\cos x + \lambda \cos 3x + \cos 5x = 0$ සම්කරණය $(0 \leq x \leq 2\pi)$ විසඳන්න.

(28) පහත සම්කරණ වල සාධාරණ විසඳුම් සොයන්න.

(i) $\sin 3x + \sin 5x - \sin 4x = 0$ (ii) $\cos x + \cos 2x + \cos 3x = 0$

(iii) $\cos x - \cos 2x - \sin 3x = 0$ (iv) $\sin x + \sin 2x + \sin 3x = 0$

(v) $2 \sin^2 x + \sqrt{3} \cos x + 1 = 0$ (vi) $2\sqrt{3} \cos^2 x - \sin x = 0$

(vii) $\sec^2 x + (\sqrt{3} + 1) \tan x + \sqrt{3} - 1 = 0$ (viii) $\sin 2x - \sin x - 2 \cos x + 1 = 0$

- 29 පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණමිතික සමීකරණ θ හි සාධාරණ අගයන් සඳහා විසඳන්න.
- (i) $\sin 3\theta = \cos 5\theta$ (ii) $\tan^2 3\theta = \cot^2 \beta$ (iii) $\sin 5\theta + \sin \theta = 0$
 (iv) $\cos 2\theta = \cos^2 \theta$ (v) $\cos \theta - \sin 3\theta = \cos 2\theta$ (vi) $\sin \theta + \sin 7\theta = \sin 4\theta$
 (vii) $\tan \theta = -\cot 2\theta$ (viii) $\tan^2 2\theta = \tan^2 \theta$ (ix) $\sin^2 \theta = \cos^2 \beta$
 (x) $\sin^2 \theta + (\sqrt{3} + 1)\sin \theta \cos \theta + \sqrt{3} \cos^2 \theta = 0$
 (xi) $2\sec^2 \theta = 5\tan \theta$ (xii) $\sin 3\theta + \sin 5\theta = \sin 4\theta$ (xiii) $\sin \theta - 2\sin^2 \theta = 0$
 (xiv) $\cos \theta - \cos^2 \theta = 0$ (xv) $\cos^2 \theta + \sin \theta \cos \theta + 2\sin^2 \theta = 1$

- 30 පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණමිතික සමීකරණ වල 0 සහ 2π අතර විසඳුම් සොයන්න.
- (i) $\sin 2x = \cos 3x$ (ii) $\tan^2 x - 3\tan x + 2 = 0$
 (iv) $\sin x + \sin 2x + \sin 4x = 0$ (v) $\cos 2\theta - \tan \theta - 1 = 0$
 (vi) $\sin 2\theta - \sin \theta - 2\cos \theta + 1 = 0$ (vii) $\cos 3\theta + 2\cos 2\theta + 2 = 0$
 (viii) $\tan x = 2 + \tan 3x$ (ix) $2\sin^2 \theta + 3\cos \theta + 1 = 0$
 (x) $\cos 2\theta - \cos \theta - \sin \theta = 0$ (xi) $\cos 3\theta + \cos \theta = \sin 2\theta$
 (xii) $\cos 3\theta - 4\cos 2\theta + 2\cos \theta + 1 = 0$ (xiii) $\sec^2 \theta + 3\cos \theta - 8 = 0$

- 31 පහත දැක්වෙන සමීකරණ විසඳන්න.
- (i) $2\cos^2 \theta + \sin \theta + 1 = 0$ (ii) $8\sin^2 \theta + 6\cos \theta - 9 = 0$
 (iii) $\cot^2 \theta - 1 = \sec \theta$ (iv) $\sec \theta + 2\cos \theta = 5$
 (v) $\cos \theta \frac{x}{3} - \sec x = 0$ (vi) $\sin 5\theta \cos 3\theta - \sin 6\theta \cos 2\theta = 0$
 (vii) $\sin 2x \cos x + \cos 2x \sin x = \frac{1}{2}$ (viii) $\sec^2 \theta + \tan^2 \theta = 1$
 (ix) $\sin 2\theta - 2\sin \theta + \cos \theta - 1 = 0$ (x) $\cos 5\theta - \cos 3\theta = 2\cos 4\theta \sin \theta$

- 32 (i) $t = \tan \frac{\theta}{2}$ නම් $\cos \theta$ හා $\sin \theta$ හි අගයන් t ඇසුරින් ලබාගන්න.
 $11\cos \theta + 7\sin \theta = 13$ සමීකරණයෙහි θ හි අගයන් 0° හා 360° අතර සොයන්න.
 (ii) $a \cos \theta + b \sin \theta$ යන්න $R \cos(\theta - \alpha)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. එනමින්,
 $-14 \leq 10\cos \theta + 6\cos(\theta + 60^\circ) \leq 14$ වන බව පෙන්වන්න.

- 33 (a) $t = \tan \frac{\theta}{2}$ නම් $\cos \theta = \frac{1-t^2}{1+t^2}$ හා $\sin \theta = \frac{2t}{1+t^2}$ බව පෙන්වන්න. (මෙහි θ යන්න π හි ඔත්තේ ගුණාකාරයක් නොවේ) එනමින්, $\sin \theta - (2 - \sqrt{3})\cos \theta = 1$ සමීකරණය විසඳන්න.
 (b) $\sin 3x + \sin x = 2\sin x \cos x$ හි සාධාරණ විසඳුම සොයන්න.
 (c) $\sin 4\theta \cos 2\theta = \sin 5\theta \cos 3\theta$ සමීකරණය තෘප්ත කරන $\frac{\pi}{2}$ ට අඩු θ හි සියළු අගයන් සොයන්න.

- 34 (i) $2(\sin^6 \theta + \cos^6 \theta) - 3(\sin^4 \theta + \cos^4 \theta)$ ත්‍රිකෝණමිතික ප්‍රකාශනය θ ගෙන් ස්වායක්ත බව සාධනය කරන්න. එනමින් හෝ අන් ක්‍රමයකින්, $2(\sin^6 x + \cos^6 x) - 3(\sin^4 x + \cos^4 x) = x^2 - 2x$ සමීකරණය විසඳන්න.
 (ii) $5\sin^2 \theta + \sin \theta \cos \theta - 3 = 0$ සමීකරණයේ සාධාරණ විසඳුම ලබාගන්න.

- 35 පහත සමීකරණ විසඳන්න
- (i) $\sqrt{3} \sin x - \cos x = \sqrt{2}$ (ii) $5\cos 2x - 12\sin 2x = 13\cos x$
 (iii) $7\cos x + 24\sin x = \frac{-25}{2}$ (iv) $5\cos 3x - 12\sin 3x = 13\sin x$
 (v) $\sqrt{3} \cos 2x - \sin 2x = -2$ (vi) $3\cos x + 4\sin x = 5$

- (36) (i) $\tan 3x = \frac{3\tan x - \tan^3 x}{1 - 3\tan^2 x}$ බව පෙන්වන්න. $\tan x + \tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right) + \tan\left(x + \frac{2\pi}{3}\right)$ යන්න $\tan 3x$ ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න.
එනමින්, $\tan x + \tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right) + \tan\left(x + \frac{2\pi}{3}\right) = 3$ සමීකරණයෙහි සාධාරණ විසඳුම් සොයන්න.
- (ii) $\lambda (> 0)$ සඳහා μ යනු තාත්වික නියත යයි ද $f(\theta) = \cos \theta + \lambda \sin \theta + \mu$ යයිද ගනිමු. $f(\theta)$ හි උපරිම හා අවම අගයන් පිළිවෙලින් 7 හා 3 බව දී ඇත. λ හා μ සොයන්න.
 λ හා μ හි මෙම අගයන් සඳහා $f(\theta) = 6$ විසඳන්න.

- (37) $\cos 2\theta = \sin\left(\frac{\pi}{2} - 2\theta\right)$ ලෙස ලිවීමෙන් $\sin 3\theta - \cos 2\theta = 0$ සමීකරණය තෘප්ත කරන 0 හා 2π අතර විසඳුම් සොයන්න.
මෙම සමීකරණයෙහි $\sin \theta$ මගින් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් $4x^3 - 2x^2 - 3x + 1 = 0$ හි මූල 1, $\sin 18^\circ$, හා $-\sin 54^\circ$ බව පෙන්වන්න.
එමගින් $\sin 18^\circ$ හා $-\sin 54^\circ$ මූල වන පූර්ණ සංඛ්‍යාමය සංගුණකයන්ගෙන් යුත් වර්ගජ සමීකරණය ලබා ගන්න.
එය විසඳීමෙන් $\sin 18^\circ$ අගය සොයන්න.

- (38) (a) θ හි කවර අගයක් සඳහා වුවද $\frac{2\cos \theta - 3\sin \theta + 5}{3\cos \theta + 2\sin \theta + 1}$ ප්‍රකාශනයට $\frac{-3}{2}$ සහ $\frac{2}{3}$ අතර කිසිදු අගයක් ගත නොහැකි බව සාධනය කරන්න.
 θ_1 හා θ_2 යනු ඉහත ප්‍රකාශනයේ අගය 3 වන සේ වූ, 0 සහ 2π අතර පිහිටි θ හි අගය දෙකක් නම්, $\tan(\theta_1 + \theta_2)$ හි අගය සොයන්න.
- (b) $0 < \theta < 2\pi$ හා $\sin 2\theta - \sin \theta = \cos \theta - \cos 2\theta$ නම්, $\tan \frac{3\theta}{2} = 1$ බව පෙන්වන්න. එනමින්, $0 < \theta < 2\pi$ පරාසය තුළ $\sin \theta + \cos \theta = \sin 2\theta + \cos 2\theta$ සමීකරණයේ විසඳුම් සියල්ල සොයන්න.

- (39) (a) $f(\theta) = \frac{1 - \cos \theta}{4\sin \theta - 3\cos \theta + 6}$; $\theta \in \mathbb{R}$ යයි ගනිමු.
(i) සියලු θ සඳහා $0 \leq f(\theta) \leq \frac{6}{11}$ බව පෙන්වන්න.
(ii) $[0, 2\pi]$ හි වූ සියළු විසඳුම් දෙමින් $f(\theta) = \frac{2}{9}$ සමීකරණය විසඳන්න.
- (b) $A + B + C = \pi$ නම්, $\frac{\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C}{\sin A + \sin B + \sin C} = 8 \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2}$ බව පෙන්වන්න.

- (40) (a) $\sin(\alpha + \beta) = k \sin(\alpha - \beta)$ නම් $(k - 1)\tan \alpha = (k + 1)\tan \beta$ බව පෙන්වන්න.
(b) θ හි සියළු තාත්වික අගය සඳහා $19 \geq \sin^2 \theta - 24\sin \theta \cos \theta + 11\cos^2 \theta \geq -7$ බව සාධනය කරන්න.

- (41) $\sec^2 \theta + \tan^4 \theta = 7$ සමීකරණය විසඳන්න.
 $\cos 4\theta$ ඇසුරින්, $\sin^4 \theta + \cos^4 \theta$ ප්‍රකාශ කරන්න.
එනමින් $12(\sin^4 \theta + \cos^4 \theta) = 5 + 4\sin 4\theta$ විසඳන්න.

- (42) $\cos 2\theta + \cos 4\theta + \cos 6\theta + 1 = 4 \cos \theta \cos 2\theta \cos 3\theta$ බව ඔප්පු කරන්න. එමගින් හෝ අන්ක්‍රමයකින්,
(i) $4 \cos \theta \cos 2\theta \cos 3\theta - 1 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න
(ii) $\tan^2 \theta + 2 \cos 2\theta - 1 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

- (43) $\cos 2\theta = \tan^2 x$ නම් $\cos 2x = \tan^2 \theta$ බව සාධනය කරන්න.
 $a = \sin x - \cos x$ ද $b = \sec x + \sec x$ ද නම් $b^2(1 - a^2)^2 = 4(2 - a^2)$ බව සාධනය කරන්න.

බලාපොරොත්තුවට සරිලන සුදුසුකම් නොමැති නම් බලාපොරොත්තු සුන්වීම බලාපොරොත්තු විය හැක

- 44 (i) $\cos 3\theta = 4\cos^3 \theta - 3\cos \theta$ බව සාධනය කරන්න.
 $x = \frac{1}{2} + \cos \theta$ ආදේශයෙන් හෝ අන් ක්‍රමයකින් $8x^3 - 12x^2 + 1 = 0$ සමීකරණයේ x හි විසඳුම් සොයන්න.
- (ii) $S = \sin \theta + \sin 3\theta + \sin 5\theta + \sin 7\theta$ නම්, $2S = \frac{1 - \cos 8\theta}{\sin \theta}$ බව පෙන්වන්න.
එමගින් $S = 0$ සමීකරණයේ සාධාරණ විසඳුම් සොයන්න.
- (iii) $\cos^4 \theta + \sin^4 \theta = a + b \sin^2 2\theta$ ආකාරයට වන පරිදි a හා b නියත සොයන්න. එමගින්
 $2(\cos^4 \theta + \sin^4 \theta) + 7\sin \theta \cos \theta = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

- 45 $\tan(A+B)$ හි ප්‍රසාරණය $\tan A$ හා $\tan B$ ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න. එය භාවිතයෙන් $\tan A, \tan B, \tan C$ ඇසුරින් $\tan(A+B+C)$ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගන්න. එනමින් හෝ අන් ක්‍රමයකින් $\cot 3\theta \tan \theta$ යන්න $\frac{1}{3}$ හා 3 අතර කිසිදු අගයක් නොගන්නා බව පෙන්වන්න.

- 46 (i) $\tan \alpha = k \tan \beta$ නම් $(k-1)\sin(\alpha+\beta) = (k+1)\sin(\alpha-\beta)$ බව පෙන්වන්න. එමගින් $\tan x = k \tan(x-\alpha)$ සමීකරණයට තාත්වික විසඳුම් ඇත්නම් $(k-1)^2, (k+1)^2 \sin^2 \alpha$ ට කුඩා නොවන බව පෙන්වා $k = -2$ හා $\alpha = 30^\circ$ විට ඉහත සමීකරණය විසඳන්න.
- (ii) $\tan(A-2B) = \cot(2A-B)$ ද $\tan(A+2B) = \cot(2A+B)$ නම් A හි B හි දෙකම රේඛීයත් $\frac{\pi}{6}$ හි ගුණාකාර බව ද A ඔත්තේ ගුණාකාරයක් නම් B ඉරට්ටේ ගුණාකාරයක් බව ද පෙන්වන්න.
- (iii) $0 \leq \theta \leq 2\pi$ පරිදි වූ $(1 + \tan \theta)(\cos 2\theta - \sin 2\theta) = 1$ සමීකරණය තෘප්ත කරන θ හි සියලු අගයන් ලබාගන්න.

- 47 (a) $\mu = \tan \lambda$ වන විට $\frac{\sin \alpha + \mu \cos \alpha}{\cos \alpha - \mu \sin \alpha} = \tan(\alpha + \lambda)$ බව පෙන්වන්න.
- (b) $\frac{\tan \theta + \sec \theta - 1}{\tan \theta - \sec \theta + 1} = \frac{a}{b}$ නම් $\cos \theta = \frac{2ab}{a^2 + b^2}$ බව පෙන්වන්න.
- (c) $\sin x + \sin y = a$ හා $\cos x + \cos y = b$ නම්,
(i) $\sin(x+y) = \frac{2ab}{a^2 + b^2}$ බව (ii) $\cos(x-y) = \frac{a^2 + b^2 - 2}{2}$ බව ද පෙන්වන්න.

- 48 (a) $\cos 4\theta + 4\cos 2\theta = 8\cos^4 \theta - 3$ බව පෙන්වන්න.
- (b) x හි සියළු තාත්වික අගයන් සඳහා, $\cos 4x + 3\sin 2x - 2 = a\sin^2 2x + b\sin 2x + c$ සපුරාලන සේ a, b හා c නිශ්ල සොයන්න. එනමින්, $\cos 4x + 3\sin 2x = 2$ සමීකරණය විසඳන්න.

- 49 (i) $n=1$ සහ $n=2$ අවස්ථා සඳහා $\tan \theta + \sec n\theta = 1$ සමීකරණය තෘප්ත කරන $\frac{\pi}{2}$ හා $\frac{-\pi}{2}$ අතර විසඳුම් සොයන්න.
- (ii) $\frac{1 + \sin 2\alpha}{1 - \sin 2\alpha} = \tan^2 \left(\frac{\pi}{4} + \alpha \right)$ බව පෙන්වන්න.
- (iii) $(5 + 3\cos 2\alpha)\tan \theta = 3\sin 2\alpha$ ද $\tan \phi = \tan \alpha$ ද වේනම් $t = \tan \alpha$ විට $\tan \theta, t$ මගින් ප්‍රකාශ කරන්න. එමගින් $\theta + \phi$ හි අගය α මගින් සොයන්න.

- 50 පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණමිතික සමීකරණ විසඳන්න.
- (i) $\cos \theta + \cos 3\theta = 2\cos 2\theta$ (ii) $\sin 3x - 2\sin x = 4\cos^2 x - 3$
(iii) $2(1 + \tan \theta) = (1 - \tan \theta)\sec 2\theta$ (iv) $\sin 7\theta = \sin \theta + \sin 3\theta$
(v) $\tan \theta - \cos \theta = 3\sec \theta$ (vi) $5\cos^2 \theta + 18\cos \theta \sin \theta + 29\sin^2 \theta = 0$
(vii) $\cos^2 \theta - 2\sin \theta \cos \theta - \sin^2 \theta = 1$ (viii) $\sec \theta \cos \theta + 2\cot \theta = 4$
(ix) $\cos^2 \theta - 4\cos \theta \sec \theta + 4 = 0$ (x) $6\cot^2 \theta - 5\tan^2 \theta - 1 = 0$

- (51) (i) $x = \tan 2\alpha - \tan 2\theta$ සහ $y = \tan 2\alpha + \tan 2\theta$ නම් $\frac{x}{y} = \frac{\sin 2(\alpha - \theta)}{\sin 2(\alpha + \theta)}$ බව පෙන්වන්න.
- (ii) $P = a \cot \theta$ ද $q = a \cot \theta \cot 2\theta$ ද නම් $P^2 = a(2q + a)$ බව පෙන්වන්න.
- (iii) $\alpha + \beta + \gamma = \pi$ නම් $\cos \frac{\alpha}{2} + \cos \frac{\beta}{2} - \cos \frac{\gamma}{2} = 4 \cos \frac{(\pi + \alpha)}{4} \cos \frac{(\pi + \beta)}{4} \cos \frac{(\pi - \gamma)}{4}$ බව පෙන්වන්න.

- (52) (a) $\lambda = \frac{1 - \mu \sec \theta \tan \alpha}{1 + \mu \sec \theta \tan \alpha}$ හා $\mu = \sin \theta$ ලෙස දී තිබෙයි නම්, $\lambda = \frac{\cos(\theta + \alpha)}{\cos(\theta - \alpha)}$ බව පෙන්වන්න.
- (b) $\frac{\sin A + \sin B + \sin C}{\sin A + \sin B - \sin C} = \cot \frac{A}{2} \cot \frac{B}{2}$ බව පෙන්වන්න. ($A + B + C = \pi$) බවදී ඇත.
- (c) $\cos 2\theta = 2\cos^2 \theta - 1$ බව පෙන්වන්න.
එනමින් $\cos^2 80^\circ + \cos^2 40^\circ + \cos^2 20^\circ = \frac{3}{2}$ බව පෙන්වන්න.
- (d) $p \sin \theta + q \cos \theta = r$
 $q \sin \theta - p \cos \theta = n$ නම්, $p^2 + q^2 = r^2 + n^2$ බව ඔප්පු කරන්න.

- (53) $\frac{\sin^4 \theta}{a} + \frac{\cos^4 \theta}{b} = \frac{1}{a+b}$ ලෙස දී ඇත්නම් $\cos 2\theta = \frac{b-a}{b+a}$ බව පෙන්වන්න. තවද
 $\frac{\sin^8 \theta}{a^3} + \frac{\cos^8 \theta}{b^3} = \frac{1}{(a+b)^3}$ බව ලබා ගන්න.

- (54) (a) $\sin(\theta + \alpha) = \lambda \cos(\theta - \alpha)$ නම් $\tan \theta = \frac{\lambda - \tan \alpha}{1 - \lambda \tan \alpha}$ බව පෙන්වන්න. එනමින්,
 $\lambda = \frac{2\sqrt{3}}{3}$ හා $\alpha = \frac{\pi}{3}$ විට $\sin(\theta + \alpha) = \lambda \cos(\theta - \alpha)$ සමීකරණයේ θ හි විසඳුම් සොයන්න.
- (b) $\alpha = \frac{\pi}{19}$ නම් $\frac{\sin 23\alpha - \sin 3\alpha}{\sin 16\alpha + \sin 4\alpha} = -1$ බව පෙන්වන්න.
- (c) $\sec \theta + \tan \theta = \tan\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\theta}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.
 $\sec \theta - \tan \theta$ සඳහා එවැනිම ප්‍රකාශනයක් අපෝහනය කරන්න. එනමින්, $\tan \frac{7\pi}{12}$ හා $\tan \frac{\pi}{12}$ අගයන්න.

- (55) (a) $8 \cos x \cos 2x \cos 3x - 1 = \frac{\sin 7x}{\sin x}$ බව සාධනය කරන්න. (මෙහි x යනු π හි නිඛිල ගුණාකාරයක් නොවේ)
එනමින් $\cos x \cos 2x \cos 3x = \frac{1}{4}$ වන 0 සහ π අතර සියළු විසඳුම් සොයන්න.
- (b) $\cos^6 x + \sin^6 x = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2x$ බව පෙන්වන්න.
එනමින්, (i) $\cos^6 x + \sin^6 x = 2 \sin x \cos x$ (ii) $2(\cos^6 x + \sin^6 x) = \sin 4x$ යන සමීකරණය විසඳන්න.

- (56) (i) $3(\sin x - \cos x)^4 + 6(\sin x + \cos x)^2 + 4(\sin^6 x + \cos^6 x)$, x වලින් ස්වයංක්ෂ බව පෙන්වන්න.
- (ii) $\cos \theta - \sin \theta = a$ හා $\sec \theta - \cos \theta = b$ ලෙස දී ඇත. θ ඉවත් කරන්න.
- (iii) $\sin^2 \theta + \cos^4 \theta \geq \frac{3}{4}$ බව පෙන්වන්න.

**කළයුතු දේ දැන්ම කරන්න. හෙට කියා දිනයක් නැත.
විය නමක් පමණි**

57 විසඳන්න.

(i) $\sqrt{3}\cos\theta - \sin\theta = \sqrt{2}$

(ii) $\cos 7x - \sqrt{3}\cos 3x + \cos x = 0$

(iii) $10\sin\frac{\pi x}{3} + 24\cos\frac{\pi x}{3} = 13$

(iv) $7\tan 2x + 4\sin x = 0$

(v) $\sin x + \sin 5x = \sin 3x$

(vi) $\sin 3x - 2\sin x = 4\cos^2 x - 3$

(vii) $8\cot^2 2x - 5\tan^2 x = 1$

(viii) $\cos 2\theta + \tan \theta - 1 = 0$

(ix) $\cot x = \frac{2\tan x}{1 - \tan^2 x}$

(x) $\sin x = 1 + \cos 2x$

58 (a) $\cot(\theta + 15) - \tan(\theta - 15) = \frac{4\cos 2\theta}{1 + 2\sin 2\theta}$ බව පෙන්වන්න. එනමින්, $\cot 15^\circ$ හි අගය අපෝහනය කරන්න.

(b) $\frac{\pi}{2}$ හි ගුණාකාරයක් නොවන θ සඳහා, $a = \sec \theta - \cos \theta$ සහ $b = \operatorname{cosec} \theta - \sin \theta$ ලෙස ගනිමු.

$a^2 b^2 (a^2 + b^2 + 3) = 1$ බව පෙන්වන්න.

(c) $0 < c < \frac{\pi}{2}$ නම් $\frac{1 + \sin 2c - \cos 2c}{1 + \sin 2c + \cos 2c} = \tan c$ බව පෙන්වන්න. එනමින් $\tan \frac{\pi}{8} = \sqrt{2} - 1$ බව පෙන්වන්න.

59 පහත සමීකරණ විසඳන්න.

(i) $4\cot 2\theta = \cot^2 \theta - \tan^2 \theta$

(ii) $\sin 2\theta - \cos 2\theta - \sin \theta + \cos \theta = 0$

(iii) $\cos 7x - \sqrt{3}\cos 3x + \cos x = 0$

(iv) $\cos 2x - \sin 2x = \sqrt{2}\cos 4x$

(v) $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$ හා $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$

(vi) $\cos(2x + 3y) = \frac{1}{2}$ හා $\cos(3x + 2y) = \frac{\sqrt{3}}{2}$

60 (a) $\cos 3x + \cos x = 4\sin^2 x \cos x$ සමීකරණයේ සාධාරණ විසඳුම සොයන්න.

(b) $7\sin x - 24\cos x$ යන්න $R\sin(x - \alpha)$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි R ධන වන අතර α යනු සුළු කෝණයකි. එනමින් හෝ අන් ක්‍රමයකින් $7\sin x - 24\cos x = 15$ විසඳන්න.

61 (i) $\tan 2\theta - \sin 2\theta = x$ හා $\tan 2\theta + \sin 2\theta = y$ නම් $x/y = \tan^2 \theta$ බවත් $(x^2 - y^2)^2 = 16xy$ බවත් ඔප්පු කරන්න.

(ii) $\tan A$ හා $\tan B$ ඇසුරින් $\tan(A + B)$ ලබාගන්න. $\tan x - \tan(x - \alpha) = \tan \alpha, x$ සඳහා විසඳන්න.

62 $\cos \theta = \frac{1 - t^2}{1 + t^2}$ හා $\sin \theta = \frac{2t}{1 + t^2}$ බව සාධනය කරන්න. මෙහි $\tan \frac{\theta}{2} = t$ වේ.

ඉහත ආදේහය මගින් $|c| < \sqrt{a^2 + b^2}$ වන $a\cos x + b\sin x = c$ සමීකරණය විසඳන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න.

$\theta = \alpha$ හා $\theta = \beta$ මෙම සමීකරණයේ විසඳුම් දෙකක් නම්

$\tan \frac{\alpha}{2} \tan \frac{\beta}{2} = \frac{c - a}{c + a}$ බව පෙන්වා $\frac{\cos\left(\frac{\alpha - \beta}{2}\right)}{\cos\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)} = \frac{c}{a}$ බව අපෝහනය කරන්න.

63 (a) a, b, c තාත්වික වීද, $c^2 < a^2 + b^2$ නම් $a\sin x + b\cos x = c$ සමීකරණයට තාත්වික විසඳුම් තිබෙන බව සාධනය කරන්න.

(i) $\sqrt{3}\cos x - \sin x = \sqrt{2}$

(ii) $\cos x + \sqrt{3}\sin x = 2$ විසඳන්න.

(b) (i) $\cos 7x - \sqrt{3}\cos 3x + \cos x = 0$ (ii) $6\tan 2\theta - 3\tan \theta - 5\cot \theta = 0$ හි සාධාරණ විසඳුම් ලබාගන්න.

(64) $\tan\left(x + \frac{\pi}{12}\right)\cot\left(x - \frac{\pi}{12}\right) = \lambda$ නම් $\sin 2x = \frac{\lambda + 1}{2(\lambda - 1)}$ බව සාධනය කරන්න. x හි ඕනෑම තාත්වික අගයක් සඳහා $\lambda \in 1/3$ හා 3 අතර පිහිටි කිසිදු අගයක් ගත නොහැකි බව පෙන්වන්න.

(65) (a) $\alpha + \beta + \gamma = \pi$ නම්,
 (i) $-3 \leq \cos \alpha + \cos \beta + \cos \gamma \leq \frac{3}{2}$ (ii) $\frac{3}{4} \leq \cos^2 \alpha + \cos^2 \beta + \cos^2 \gamma \leq 3$ බව සාධනය කරන්න.
 (b) $\sin \theta + \sin 2\theta + \sin 3\theta + \sin 4\theta = 0$ නම් θ යන්න එක්කෝ $\frac{\pi}{2}$ හි ගුණාකාරයක් නැත්නම් $\frac{2\pi}{5}$ හි ගුණාකාරයක් බව පෙන්වන්න.

(66) $\sin 2x = \frac{2t}{1+t^2}$ හා $\cos 2x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$ බව සාධනය කරන්න. මෙහි $t = \tan x$ වේ.
 $\sin \theta + \sin \alpha = a$ හා $\cos \theta + \cos \alpha = b$ නම් $\cos(\theta + \alpha)$ හා $\cos(\theta - \alpha)$ හි අගයන් a හා b ඇසුරෙන් සොයන්න.
 $\tan \theta + \tan \alpha = \frac{8ab}{(a^2 + b^2)^2 - 4a^2}$ බව පෙන්වන්න.

(67) (a) $\sec \theta - \tan \theta = 2 - \sqrt{3}$ නම් $\sin \theta$ හිත් $\cos \theta$ හිත් අගය සොයන්න. එනමින් සමීකරණය සපුරාලන $0 < \theta < 2\pi$ අතර θ හි විසඳුම් සොයන්න.
 (b) විසඳන්න.
 (i) $\cot \theta = \frac{\sin 2\theta}{1 - 3\cos 2\theta}$ (ii) $\cos \frac{\theta}{2} - \sin \frac{\theta}{2} = \sqrt{2} \cos \theta$

ත්‍රිකෝණ විසඳීම

(68) සුපුරුදු අංකනය අනුව ABC ත්‍රිකෝණයක $a = 4, b = 5, c = 6$ නම් $\cos A$ හි අගය සොයා එමගින් $\sin A$ ද සොයන්න.
 $\frac{\sin A}{a}$ හි අගය සොයා $\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c} = \frac{\sqrt{7}}{16}$ බව පෙන්වන්න.

(69) ABC ත්‍රිකෝණයක සුපුරුදු අංකනයෙන් $\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c}$ බව සාධනය කරන්න.
 (i) $a = (b - c) \cos \frac{A}{2} \cos ec \frac{B - C}{2}$ (ii) $\cot \frac{B - C}{2} = \frac{b + c}{b - c} \tan \frac{A}{2}$ බව අපෝහනය කරන්න.
 (iii) (i) හා (ii) උපයෝගී කරගෙන $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$ ලබාගන්න.

(70) ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා පහත දැක්වෙන සම්බන්ධතා සාධනය කරන්න.
 (i) $(a + b) \tan\left(\frac{A - B}{2}\right) = (a - b) \tan\left(\frac{A + B}{2}\right)$ (ii) $(a^2 + b^2 - c^2) \tan C = (b^2 + c^2 - a^2) \tan A$

(71) ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක
 (i) $a^2 + b^2 + c^2 - 2bc \cos A - 2ca \cos B - 2ab \cos C = 0$
 (ii) $\frac{\sin(B - C)}{bc} + \frac{\sin(C - A)}{ca} + \frac{\sin(A - B)}{ab} = 0$ බව සාධනය කරන්න.
 (iii) $a^2 + c^2 - 2b^2 = 0$ යයි දී තිබේ නම්, $\cot A + \cot C - 2 \cot B = 0$ බව ද සාධනය කරන්න.

ඉගෙනීම නොලබා ජීවත්වනවාට වඩා නූපදිනවා නොඳය

- 72) ත්‍රිකෝණයක
 (i) සුලුකෝණික (ii) සෘජුකෝණික (iii) මහාකෝණික යන ප්‍රතින්ත අවස්ථා තුන සඳහා සුපුරුදු අංකනයෙන්

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$$
 බව සාධනය කරන්න.
 ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා,
 (i) $b \sin\left(\frac{B+C}{2}\right) = (c+a) \sin \frac{B}{2}$ (ii) $\frac{\cot \frac{C}{2}}{\cot \frac{B}{2}} = \frac{2b}{(c+a-b)}$ බව පෙන්වන්න.
 (iii) a, b සහ c සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටයි නම්, $\cot \frac{A}{2}, \cot \frac{B}{2}$ සහ $\cot \frac{C}{2}$ ද සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටන බව පෙන්වන්න.

- 73) ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා $a-b=2c$ නම්,
 (i) $\sin\left(\frac{A-B}{2}\right) = 2 \cos \frac{C}{2}$ බව ද (ii) $\frac{2 \sin A}{1-2 \cos A} = \frac{a}{b} \tan\left(\frac{A-B}{2}\right)$ බව ද පෙන්වන්න.

- 74) ABC ත්‍රිකෝණයක $\frac{a+b}{11} = \frac{a+c}{10} = \frac{b+c}{9}$ ලෙස වේ.
 $\frac{\sin A}{6} = \frac{\sin B}{5} = \frac{\sin C}{4}$ බව පෙන්වන්න.
 $\frac{\cos A}{2} = \frac{\cos B}{9} = \frac{\cos C}{12}$ බව ද පෙන්වන්න.

- 75) ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා $a^2(\cos^2 B - \cos^2 C) + b^2(\cos^2 C - \cos^2 A) + c^2(\cos^2 A - \cos^2 B) = 0$ බව පෙන්වන්න.

- 76) යම් ABC ත්‍රිකෝණයක
 (i) $a \cos\left(\frac{B-C}{2}\right) = (b+c) \cos\left(\frac{B+C}{2}\right)$ (ii) $(b+c) \tan\left(\frac{B-C}{2}\right) = (b-c) \tan\left(\frac{B+C}{2}\right)$
 (iii) $\tan\left(\frac{A-B}{2}\right) = \frac{a-b}{a+b} \cot \frac{C}{2}$
 (iv) $(a-b)^2 \cos^2 \frac{C}{2} + (a+b)^2 \sin^2 \frac{C}{2} - c^2 = 0$ සාධනය කරන්න.

- 77) යම් ABC ත්‍රිකෝණයක, $\tan \frac{A}{2} = \frac{5}{6}, \tan \frac{B}{2} = \frac{20}{37}$ නම් $\tan \frac{C}{2}$ සොයා, $a+c=2b$ යැයි සාධනය කරන්න.

- 78) ABC ත්‍රිකෝණයේ $\tan \frac{A}{2}, \tan \frac{B}{2}, \tan \frac{C}{2}$ ආදීන් සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටයි නම්, $\cos A, \cos B, \cos C$ ආදීන් සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටා ඇති බව සාධනය කරන්න.

- 79) යම් ABC ත්‍රිකෝණයක
 $(b^2 - c^2) \cot A + (c^2 - a^2) \cot B + (a^2 - b^2) \cot C = 0$ යැයි සාධනය කරන්න.

- 80) පහත ඒවා සාධනය කරන්න.
 (i) $(b^2 - c^2) \sin A = a^2 \sin(B-C)$ (ii) $b(\cos A + \cos C) = 2(a+c) \sin^2 \frac{B}{2}$
 (iii) $(a^2 + b^2 - c^2) \tan C = (b^2 + c^2 - a^2) \tan A$ (iv) $\frac{(a+b+c)^2}{a^2 + b^2 + c^2} = \frac{\cos \frac{A}{2} + \cos \frac{B}{2} + \cos \frac{C}{2}}{\cot A + \cot B + \cot C}$

- 81 (i) ABC ත්‍රිකෝණයක $a^2 + c^2 = 2b^2$ නම් $\cot A + \cot C - 2 \cot B = 0$ බව පෙන්වන්න.
(ii) a^2, b^2, c^2 සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටයි නම් $\cot A, \cot B, \cot C$ ද සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටන බව පෙන්වන්න.

82 ABC ත්‍රිකෝණයේ සම්මත අංකනයට අනුව,
 $b c \cos^2 \frac{A}{2} + a c \cos^2 \frac{B}{2} + a b \cos^2 \frac{C}{2} = \frac{1}{4}(a+b+c)^2$ බව සාධනය කරන්න.

83 ABC ත්‍රිකෝණයක $ab = c^2$ නම් $\cos(A-B) + \cos C + \cos 2C = 1$ බව පෙන්වන්න.

84 P යනු ABC ත්‍රිකෝණයේ BC පාදය මත වූ ලක්‍ෂ්‍යයකි. AB හා AC රේඛා පිළිවෙලින්, AP සමග θ සහ α කෝණ සාදයි. සයින සූත්‍රය යොදා ගනිමින් සම්මත අංකනයෙන්,

(i) $\frac{BP}{CP} = \frac{c \sin \theta}{b \sin \alpha}$ (ii) $\frac{\sin A}{AP} = \frac{\sin \theta}{b} + \frac{\sin \alpha}{c}$ බව සාධනය කරන්න.

85 $\cot A \cot B + \cot B \cot C + \cot C \cot A = 1$ බව සාධනය කරන්න. $B = \frac{\pi}{2}$ නම් හා ත්‍රිකෝණයේ ඇතුළත පිහිටි ලක්‍ෂ්‍යයක් වන O හිදී ත්‍රිකෝණයේ ශීර්ෂ හරහා අදින ලද රේඛා එකිනේ එක ඡේදනය වන්නේ ඒවා එකිනේ එක වන අතර කෝණයන්ගේ වටිනාකම් $2\pi/3$ වන පරිදි නම් හා $\hat{CBO} = \theta$ වන විට $\tan \theta = \frac{c + \sqrt{3}a}{a + \sqrt{3}c}$ බව පෙන්වන්න.

86 $\frac{\sin 3A}{\cos A} + \frac{\cos 3A}{\sin A} = \cot A - \tan A$
 $\tan\left(\frac{\pi}{4} + A\right) - \tan\left(\frac{\pi}{4} - A\right) = 2 \tan 2A$ බව පෙන්වන්න.

ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සයින නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක $\hat{B} = 45^\circ, \hat{C} = 30^\circ$ සහ $AB = 10\text{cm}$ ලෙස දී ඇත. AC සහ CB හි දිග සොයා ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඵලය නිර්ණය කරන්න. $0 < c < \frac{\pi}{2}$ නම් $\frac{1 + \sin 2c - \cos 2c}{1 + \sin 2c + \cos 2c} = \tan c$ බව පෙන්වන්න.

ප්‍රතිලෝම ශ්‍රිත හා ප්‍රස්තාර

87 ප්‍රතිලෝම ශ්‍රිත වලට ඒවායේ ප්‍රධාන අගය ඇතැයි සලකා පහත ඒවා සාධනය කරන්න.

(i) $\tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{\pi}{4}$ (ii) $\tan^{-1}\left(\frac{4}{3}\right) - \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \frac{\pi}{4}$
(iii) $2 \tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \frac{\pi}{4}$ (iv) $\cos^{-1}\left(\frac{4}{5}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{3}{5}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{27}{11}\right)$
(v) $\tan^{-1}\left(\frac{1}{8}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{5}\right) = \frac{\pi}{4}$ (vi) $\tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{3}{7}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{13}{11}\right)$

88 $\tan^{-1} x + \tan^{-1} y = \tan^{-1}\left(\frac{x+y}{1-xy}\right)$ බව පෙන්වන්න.

එනසින්, $\tan^{-1}\left(\frac{1}{9}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{4}{5}\right) = \frac{\pi}{4}$ බව අපෝහනය කරන්න.

**උගත්කමින් මිනිසෙකුට ලැබෙන ලොකුම ප්‍රයෝජනය තමා තමාට
සහකාරයෙකු වියහැකි විමයි**

89 ප්‍රතිලෝම ශ්‍රිත ප්‍රධාන අගයන් ගන්නේ යයි සලකමින් පහත ඒවා සාධනය කරන්න.

(i) $2 \tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \sec^{-1} \frac{\sqrt{34}}{5} + \sec^{-1} \frac{\sqrt{17}}{4}$

(ii) $\sec^{-1} \frac{\sqrt{34}}{5} + \sec^{-1} \sqrt{17} = \frac{\pi}{4}$

(iii) $\sec^{-1}\left(\frac{3}{5}\right) + \sin^{-1}\left(\frac{15}{17}\right) = \cot^{-1}\left(\frac{-13}{85}\right)$

(iv) $\sec^{-1}\left(\frac{16}{25}\right) + \sin^{-1}\left(\frac{4}{5}\right) + \cos^{-1}\left(\frac{12}{13}\right) = \frac{\pi}{2}$

90 (i) $\sin^{-1} x + \sin^{-1} y = \frac{\pi}{2}$ නම් $x^2 + y^2 = 1$ බව ද

(ii) $\sin^{-1} a + \cos^{-1} b = \frac{\pi}{2}$ නම් $(1-a^2)(1-b^2) = (1-ab)^2$ බව ද

(iii) $\sin^{-1} a + \sin^{-1} b = \frac{\pi}{3}$ නම් $a^2 + b^2 + ab = \frac{3}{4}$ බව ද

(iv) $\cos^{-1} a + \cos^{-1} b + \cos^{-1} c = \pi$ නම් $a^2 + b^2 + c^2 + 2abc = 1$ බව ද පෙන්වන්න.

91 $\theta_1 = \tan^{-1} \frac{1}{3}, \theta_2 = \tan^{-1} \frac{1}{4}, \theta_3 = \tan^{-1} \frac{2}{9}$ නම් $0 < \theta_1 + \theta_2 + \theta_3 < \frac{3\pi}{4}$ බව සාධනය කරන්න.

එනමින්, $\theta_1 + \theta_2 + \theta_3 = \frac{\pi}{4}$ බව පෙන්වන්න.

92 විසඳන්න.

(i) $\tan^{-1}\left(\frac{x-1}{x-2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{x+1}{x+2}\right) = \frac{\pi}{4}$ (ii) $\tan^{-1}(x+1) + \tan^{-1}(x-1) = \tan^{-1}\left(\frac{4}{7}\right)$

(iii) $2 \tan^{-1} x - \tan^{-1}\left(\frac{2x}{7}\right) = \frac{\pi}{4}$ (v) $\tan^{-1}\left(\frac{2x}{x^2-1}\right) + \cos^{-1}\left(\frac{x^2-1}{x^2+1}\right) = 2$

93 විසඳන්න.

(i) $\tan^{-1}(x+1) + \tan^{-1}(x-1) = \tan^{-1} 2\sqrt{\frac{2}{3}}$ (ii) $\tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{4}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{\pi}{4}$

(iii) $\cos^{-1}(x) - \cos^{-1}(2x) = \frac{\pi}{4}$

94 $\sin^{-1} x + \cos^{-1} x = \frac{\pi}{2}$ බව සාධනය කරන්න.

$\sin^{-1}\left(\frac{p}{x}\right) + \sin^{-1}\left(\frac{q}{x}\right) = \frac{\pi}{2}$ සමීකරණය, x සඳහා විසඳන්න. මෙහි p හා q යනු දී ඇති තාත්වික සංඛ්‍යා වේ.

95 පහත දී ඇති ශ්‍රිතවල ප්‍රස්තාර අඳින්න.

(i) $y = \sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right)$ (ii) $y = \cos\left(x + \frac{3\pi}{4}\right)$

(iii) $y = \frac{1}{2} \cos x$ (iv) $y = \sin 2x$ (v) $y = 3 \cos 2x$

96 පහත දී ඇති ශ්‍රිතවල ප්‍රස්තාර අඳින්න.

(i) $y = 2 \cos\left(x - \frac{\pi}{3}\right)$ (ii) $y = \frac{1}{2} \cos^2 x + 1$ (iii) $y = 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right) + 1$

97 $y = \sin x$, $y = \sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right)$ හා $y = 2 \sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right)$ හි ප්‍රස්තාර $0 \leq x \leq 2\pi$ හි පරාසය තුළ වෙන වෙනම ඇඳ දක්වන්න.

$2 \sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = k$ සමීකරණයට $0 < x < \pi$ අතර ප්‍රස්තාරය තුළ

(i) එක් මූලයක් පමණක් තිබීමට

(ii) මූල දෙකක් පමණක් තිබීමට

(iii) මූල තොමැතිවන සේ වීමට, k හි අගයන් හෝ අගය පරාසයන් සොයන්න.

98 $f(x) = \sqrt{3} \sin x - \cos x$ හි දළ ප්‍රස්තාරයක් $0 \leq x \leq 2\pi$ තුළ අඳින්න.

99 $f(x) = \sin x + \cos x + 1$ හි දළ ප්‍රස්තාරයක් $0 \leq x \leq 2\pi$ තුළ අඳින්න.

100 $f(\theta) = 3\cos^2 \theta - 4\sin \theta \cos \theta - 3\sin^2 \theta$; හි දළ ප්‍රස්තාරයක් $0 \leq \theta \leq 2\pi$ තුළ අඳින්න.

$f(\theta) = k$ සමීකරණයට

(i) එක් තාත්වික මූලයක් (ii) මූල දෙකක් (iii) මූල තුනක් තිබීම සඳහා k හි අගය හෝ අගය පරාසය සොයන්න.